Minister Rozwoju,
Pracy i Technologii

Data: 25 lutego 2021
Znak sprawy: DAB-II.054.2.2021

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: oświadczenia złożonego przez senatora Andrzeja Kobiaka podczas 20. posiedzenia Senatu RP w dniu 13 stycznia 2021 r.

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na ww. oświadczenie senatorskie dotyczące stwierdzania nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Art. 37b ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm), dalej jako „ustawa - Prawo budowlane", dodany ustawą z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 471, z późn.zm.), dalej jako „ustawa zmieniająca", stanowi, że nie stwierdza się nieważności decyzji o pozwoleniu na budowę, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło 5 lat.

Przywołany przepis dotyczy więc stanu, w którym wydana została decyzja o pozwoleniu na budowę, a jedyną przesłanką niemożności stwierdzenia jej nieważności, wynikającą z brzmienia tego przepisu, jest upływ czasu (5 lat) od dnia jej wydania lub ogłoszenia. Tym samym data realizacji inwestycji nie ma wpływu na zastosowanie omawianej regulacji).

Ustawa zmieniająca weszła w życie z dniem 19 września 2020 r.

W uzasadnieniu projektu ustawy zmieniającej wskazano: „Uznano, że 5 lat jest wystarczające na stwierdzenie ewentualnych nieprawidłowości w decyzji o pozwoleniu na budowę. Termin ten liczony będzie od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji o pozwoleniu na budowę. Wzmocniona zostanie w ten sposób trwałość decyzji administracyjnej.". Wolą ustawodawcy było więc zapewnienie trwałości wydanych decyzji.

Projekt nie dookreślał natomiast czy znaczenie ma moment wydania decyzji (stan prawny w jakim została wydana). Wolą ustawodawcy było więc zachowanie ukształtowanego decyzją stanu prawnego, nie kierując się w tym zakresie oceną czasową czy też merytoryczną okoliczności wydania decyzji czy też regulacji kształtujących sytuację prawną inwestora.

Z uwagi na wskazany brak uregulowania w ustawie zmieniającej zagadnień intertemporalnych odnoszących się do kwestii zastosowania art. 37b do wydanych przed wejściem w życie tego przepisu decyzji, zastosowanie będą miały ogólne zasady wykładni i stosowania prawa. Zgodnie z utrwalonymi poglądami w polskim porządku prawnym obowiązuje zasada działania nowego prawa wprost. Milczenie ustawodawcy co do reguły intertemporalnej należy uznać za przejaw jego woli.

Zgodnie więc z tą zasadą w postępowaniu w sprawie nieważności decyzji organ będzie miał obowiązek uwzględnić treść art. 37b niezależnie kiedy została wydana decyzja. Jest zupełnie zrozumiałym, że nie ma żadnych powodów aby przyjmować, że tylko decyzje wydane po dniu wejścia w życie art. 37b poddane byłyby reżimowi prawnemu uniemożliwiającemu stwierdzenie ich nieważności z powodu upływu czasu, natomiast decyzje sprzed tej daty pozbawione byłyby takiej ochrony stabilności stanu prawnego i faktycznego nimi wywołanego. Gdyby wolą ustawodawcy było aby stosowanie art. 37b Prawa budowlanego ograniczone było tylko do decyzji wydanych w nowym stanie prawnym, w którym art. 37b już obowiązywał, tj. po dniu 19 września 2020 r., to taka zasada musiałby zostać wprost wyrażona.

Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 2 marca 1993 r. (sygn. akt K 9/92), od chwili wejścia w życie nowych norm prawnych należy je stosować do stosunków prawnych (zdarzeń, stanów rzeczy) danego rodzaju niezależnie od tego, czy dopiero powstaną, czy też powstały wcześniej przed wejściem w życie nowego prawa, lecz trwają nadal w czasie dokonywania zmiany prawa. Zasada ta umożliwia ustawodawcy dokonanie szybkiej zmiany prawa i potraktowanie stosunków prawnych danego rodzaju jednakowo według nowych norm prawnych przy założeniu, że nowe prawo odpowiada lepiej nowym warunkom jego obowiązywania niż prawo uchylane.

Reasumując art. 37b ust. 1 ustawy – Prawo budowlane dotyczy zarówno decyzji wydanych przed 19 września 2020 r. jak i decyzji wydanych po tym dniu. Warunkiem jest upływ 5 lat o dnia doręczenia lub ogłoszenia tej decyzji.

Powyższe odnosi się także do art. 59h ustawy - Prawo budowlane wskazującego termin na stwierdzenie nieważności decyzji o pozwoleniu na użytkowanie, z tym że termin ten powinien być liczony od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Anna Kornecka
Podsekretarz Stanu

[podpisano elektronicznie]